

LASTIGE GEVALLEN-RUBRIEK

Accountants beweren van zich zelf praktische mensen te zijn, met een theoretische ontwikkeling op het gebied dat zij in de uitoefening van hun beroep bestrijken. Die praktijk en die theorie behooren één te zijn, zoo lang dit niet het geval is hapert er aan de eene of aan de andere wat. Antwoorden als „in theorie kunt U gelijk hebben, maar in de praktijk is het anders”, wijzen op niets anders dan dat er of in die theorie of in die praktijk een onjuistheid schuilt, maar laten ons nog voor de moeilijkheid staan, vast te stellen waar dit fout schuilt. Het is mijne bedoeling in enkele achtereenvolgende vragen zulke verschillen tussehen praktijk en theorie ter sprake te brengen, misschien zijn er collega's die er lust in gevoelen mij voor te houden dat wat ik verkondig theoretisch juist doch praktisch onjuist is of omgekeerd. Ik heet hen bij voorbaat welkom. Meerderen hunner zijn wel bereid het Maandblad met een opstel van hun hand te verrijken, indien zij slechts een onderwerp hebben. Zij zullen voorloopig maandelijks in de gelegenheid worden gesteld.

VRAAG I

(Invloed concessieduur op de jaarlijksche afschrijving)

Een onderwerp dat in weinige vakwerken aan een nadere beschouwing wordt onderworpen is de invloed, dien een beperkte concessieduur op de grootte der jaarlijksche afschrijvingen, toe te passen op de activa in gebruik bij de onderneming van den concessionaris, moet hebben.

Zoolang de aangenomen gebruiksduur voor die activa langer is dan of gelijk is aan den concessieduur zullen geen vraagpunten rijzen. Evenmin komen zij naar voren voor activa waarvan aantal jaren gebruiksduur deelbaar is op den concessieduur. Zoodra echter het geraamde aantal jaren gebruiksduur aan deze voorwaarden niet beantwoordt, komt een vraag naar voren te weten, hoe moet gehandeld worden met den bedrijfslast ontstaande uit de kapitaalvernietiging gedurende het tijdperk van gebruik tegen het einde der concessie welk tijdperk dan korter zal zijn dan de vroeger aangenomen gebruiksduur van een overeenkomstig actief. Om met een voorbeeld duidelijk te maken. Een onderneming bezit een concessie voor 90 jaren en gebruikt voor de exploitatie dier concessie een activum met een geraamde gebruiksduur van 60 jaren. Na den eersten termijn van 60 jaren resten haar dus nog 30 bedrijfsjaren gedurende welke 30 jaren zij een ander activum zal hebben te gebruiken. Op welke wijze moet de accountant den jaarlijkschen bedrijfslast bepalen die met de exploitatie van de laatste dertig jaren samenhangt?

De theorie lost het vraagstuk zeer eenvoudig op o.a. in Schmidt „Die Wertminderungen an Betriebsanlagen” kan men lezen dat dat per jaar $\frac{1}{45}$ t.w. twee aanschaffingen verdeeld over 90 jaar moeten worden afgeschreven.

De praktijk zegt in zulke gevallen dit is niet juist. Een bedrijfsleider die bij vernieuwing of vervanging van eenig activum geen rekening houdt met de omstandigheid dat hij dit nieuwe activum niet ten volle kan opgebruiken is niet voor zijn taak berekend. Hij dient na verloop van die 60 jaar een activum van geringere aanschaffingskosten in de plaats van het oude te stellen. b.v. semi-permanente bouw toe te passen, tweedehandseh materialen en machines te gebruiken, hij dient door goed onderhoud den gebruiksduur van het oude activum te verlengen, tot over den gemiddelden normalen gebruiksduur. Gevallen uit de praktijk waarin dit is geschied zijn overvloedig aan te wijzen. Ook dient hij te pogen om, indien hij voor belangrijke uitgaven komt te staan welke niet door het resterende aantal boekjaren

kunnen worden gedragen, een matige verlenging zijner concessie te verkrijgen. Ten slotte mag niet worden vergeten dat de concessie wel voor 90 jaar is verleend, maar dat voortzetting der exploitatie, b.v. door concessieverlenging, hetzij door ons zelf hetzij met ons zelf, hetzij door derden met ons bezit geenszins is uitgesloten.

Dit alles bij elkaar maakt dat de in de toekomst geziene bedrijfslast een zoo onzeker karakter draagt dat de kans dat zij zich werkelijk zal voordoen meer naar het onwaarschijnlijke dan naar het waarschijnlijke overhelt, zoodat gezien ook het feit dat gebruiksduren bij soliede beheer als regel tekort geraamd worden er voor een vrees van te groote belasting in de laatste jaren slechts theoretisch, geen praktisch gevaar bestaat.

Het onderwerp is van actueel belang, denk maar eens aan de winstbelastingen.

(Geachte collega's zeg mij wat gij zoudt doen in dit geval.

T. KEUZENKAMP

LITERATUUR

Red. M. M. DEEN Jr. en A. ROBLES

De „Cases” van „Profits”

(Cases I t/m VII)

Case I. F. en C. nemen aan dat, „year after year, the Corporation (in het vorig artikel bedoeld) produces a given volume of goods, sells all the goods, and pays out in wages all the money it receives for the goods. Under these conditions, the annual production-consumption equation is perfect. All the money in circulation is used alternately, as wages to bring about the production of goods, and as expenditures in the market to bring about the consumption of goods ..... Clearly, then as long as the Corporation markets the same volume of goods each year and realizes no profit, it does not prevent consumers from getting enough money to buy all the goods on the market, at the current price-level.

Year after year this perfect balance of supply and demand might be:

Output	1.000.000 units of goods
Sales	1.000.000 units of goods
Receipts	1.000.000 dollars
Wages	1.000.000 dollars

Let us call the index of prices in this Case, 100 ... to designate the pricelevel, when the number of available units of purchasing power is exactly the same as the number of available units of goods”.

Case II. „What happens when output per dollar of wages is increased and profits are realized? ¹⁾ In that event the same balance of supply and demand prevails, year after year, once the arrangement is fully under way, as long as all the profits are distributed as dividends.” De balans wordt dan als volgt:

Output	1.000.000 units of goods
Sales	1.000.000 units of goods
Receipts	1.000.000 dollars
Wages	900.000 dollars
Dividends	100.000 dollars

Index of prices — 100.

¹⁾ F. en C. doen „profits” ontstaan uit wijze keuze van risico's. Daar er in Case II van risico geen sprake is en niettemin „profits” aanwezig zijn, is deze Case in strijd met hun eigen rente-theorie. Aldus ook N. biz. 122 noot

(In elke „Case” geeft het gecursiveerde de voornaamste verschilpunten met de vorige „Case” aan).

... „But industry is not satisfied with an even exchange of this kind. On the contrary, industry always aims to take in more than it pays out as costs and dividends combined, and in some way to save the balance. As a matter of fact, corporations in the United States taken as a whole, disburse as dividends only about half their profits. The other half they save in various ways, mainly by increasing their (1) inventories (Case III) (2) accounts receivable (Case IV) (3) fixed assets (Case V), and cash balances (Case VI) ... Let us see in each case whether it tends to cause a deficiency in consumer purchasing power.

Case III.

Output	1.000.000 units of goods
Additional Inventory	100.000 units of goods
Sales	1.000.000 units of goods
Receipts	1.000.000 dollars
Wages	1.000.000 dollars

Index of prices = 100.

... „Profits may be used to make *permanent* additions to inventories without affecting the annual equation.

Case IV.

Output	1.100.000 units of goods
Sales	1.100.000 units of goods
Receipts	1.000.000 dollars
Accounts Receivable	100.000 dollars
Wages	1.000.000 dollars

Index of prices = 100.

Increased production could thus be disposed of year after year, indefinitely, without causing a surplus of goods or a fall in prices, provided each year the additional output was offset by the addition to accounts receivable. (hetzelfde praechtresultaat bereikt men door de surplus-productie te vernietigen of weg te schenken).

Case V.

Output	1.000.000 units of goods
Sales	1.000.000 units of goods
Receipts	1.000.000 units of dollars
Wages (in producing goods)	900.000 dollars
Investments (in creating new facilities)	100.000 dollars

Index of prices = 100.

... The Corporation could continue indefinitely to save its profits in the form of unused factories, railroads etc., (free libraries, lunches), without affecting the annual production consumption equation.

Case VI.

Maar belegging in „new facilities” beoogt productie-vermeerdering.

Output	1.100.000 units of goods
Sales	1.000.000 units of goods
Unsold goods	100.000 units of goods
Receipts	1.000.000 dollars
Wages	1.000.000 dollars

Index of prices = 100.

At this rate, year after year, the stocks of unsold goods will become larger and larger, since each year consumers can buy no more than the original output.

The crux of the situation is this: *Money that is once used to bring about the production of goods is again used to bring about the production of goods, before it is used to bring about the consumption of goods .....* (cursiveering van mij).

Under our assumptions, the Corporation is the sole source of consumer purchasing power and has no means of increasing the volume of money in circulation.” (Voor de werkelijkheid gelden de conclusies der „Cases” t.a.v. „deficient purchasing power” enkel „, unless the deficiency is made up from outside sources”.)

Case VII.

F. en C. behandelen daarin „the effect of cash savings” (als schatvorming of als deposito's bij banken). „If the Corporation realizes profits .....

and allows these profits to accumulate as cash or in bank balances, it causes a shortage of consumer income, unless that shortage is overcome in some way yet to be considered ... The further bearing of banking practices on the annual equation we shall discuss later.”

In aansluiting aan deze 7 Cases zetten F. en C. in Ch. 25 het „Dilemma of Thrift” uiteen. De gangbare leering is, dat sparen door N. V. en individuen steeds uiterst heilzaam is. Maar F. en C. doen scherp het onderscheid tusschen „money invested and money spent” uitkomen. „Money spent is used *first* to take away consumers goods, whereas in many cases money invested is used *first* to produce more consumers goods ... To maintain the balance between production and consumption, and thus to make sustained prosperity possible, money which is used in the production of goods must be used in the consumption of goods *before* it is again used in the production of goods, or the effect of such use on the annual equation must be offset in some way”.

De onderscheidene besparings-methoden (1 in real estate 2 in commodities 3 in hoarded money 4 in banks 5 in life insurance, 6 in corporation securities 7 in government securities) gaan F. en C. in bijzonderheden na.

Hun *eindeconclusie* t.a.v. „the dilemma of thrift” luidt als volgt: „Up to this point, then, we have discovered no way whereby either corporations or individuals can accumulate savings without causing deficiencies in consumer purchasing power. ... All profits must be returned to consumers and consumers must spend all the money that they receive in order to prevent such a deficiency ... Yet both corporations and individuals *must* save. This, then is the dilemma of thrift”.

In de Cases VIII t/m XII laten F. en C. van de vroeger vermelde acht veronderstellingen resp. die onder 3 t/m 8 genoemd vallen en benaderen aldus de werkelijkheid meer en meer.

In een volgend artikel hoop ik die Cases VIII t/m XII uiteen te zetten.

Mr. Dr. A. SPANJER

EXAMEN REKENING-WETENSCHAP AAN DE NEDERLANDSCHE HANDELS HOOGESCHOOL TE ROTTERDAM; NAJAAR 1928

I. INRICHTINGSLEER.

No. 1.

Loonadministratie

(9—12 uur)

Een electro-technisch Bureau heeft ongeveer 80 werklieden in dienst. Deze werklieden werken in uurloon met een toeslag van 25 % voor overwerk, 50 % voor nachtwerk en 100 % voor Zondagswerk. Ziekte-uren worden binnen zekere grenzen met 70 % betaald.